

**ROZHODOVÁNÍ SOUDNÍHO DVORA EU
VE VĚCECH UZNÁNÍ A VÝKONU CIZÍHO
SOUDNÍHO ROZHODNUTÍ**

(ANALÝZA ROZHODNUTÍ DLE NAŘÍZENÍ BRUSEL Ibis)

Jiří Valdhans, Klára Drličková a kolektiv

Masarykova univerzita
Brno 2015

Vzor citace:

VALDHANS, Jiří ; DRLIČKOVÁ, Klára. *Rozhodování Soudního dvora EU ve věcech uznání a výkonu cizího soudního rozhodnutí : analýza rozhodnutí dle nařízení Brusel Ibis*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015. 292 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia; sv. č. 513. ISBN 978-80- 210-7784-3 (brož.)

Katalogizace v knize – Národní knihovna ČR

Valdhans, Jiří

Rozhodování Soudního dvora EU ve věcech uznání a výkonu cizího soudního rozhodnutí : (analýza rozhodnutí dle nařízení Brusel Ibis) / Jiří Valdhans, Klára Drličková a kolektiv. – 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015.

- 292 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia ; sv. č. 513.

ISBN 978-80- 210-7784-3 (brož.)

341.64* 341.171(4)* 341.985:347.95*

- Soudní dvůr Evropských společenství

- mezinárodní soudnictví

- evropské právo

- uznání a výkon cizích rozhodnutí v občanském soudním řízení

- kolektivní monografie

341 – Mezinárodní právo [16]

Tato publikace vznikla na Masarykově univerzitě v rámci projektu Interpretiční činnost SD EU k problematice uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a k problematice kolizní (Nařízení Brusel I, Řím I a Řím II) číslo MUNI/A/0964/2013 podpořeného z prostředků účelové podpory na specifický vysokoškolský výzkum, kterou poskytlo MŠMT v roce 2014.

Recenzenti:

doc. JUDr. Kristián Csach, PhD., LL.M.

doc. JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, Ph.D.

© 2015 Jiří Valdhans, Klára Drličková, Lucia Hudecová, Pavlína Janečková,

Iveta Rohová, Iva Šimková

© 2015 Masarykova univerzita

ISBN 978-80-210-7784-3

V VÝKON VEŘEJNÝCH LISTIN A SOUDNÍCH SMÍRŮ

JUDr. Klára Drličková, Ph.D.

V.1 Úvod

Kapitola IV Nařízení Brusel Ibis se zabývá vykonatelností veřejných listin a soudních smírů. Veřejné listiny⁴¹² a soudní smíry vykonatelné v jednom členském státě jsou v ostatních členských státech vykonatelné, aniž je vyžadováno prohlášení vykonatelnosti. Na výkon veřejných listin a soudních smírů se odpovídajícím způsobem použijí ustanovení Nařízení Brusel Ibis o výkonu soudních rozhodnutí. Výkon veřejné listiny a soudního smíru však může být odepřen pouze pro rozpor s veřejným pořádkem.⁴¹³

Ustanovení článků 58 - 60 Nařízení Brusel Ibis navazují na články 57 a 58 Nařízení Brusel I, dochází však k několika změnám. Odpadá prohlášení vykonatelnosti a je vypuštěna zmínka o dohodách o placení výživného, které nadále nespádají do působnosti Nařízení Brusel Ibis. Pro interpretaci a aplikaci článků 58 - 60 Nařízení Brusel Ibis jsou však nezbytná ustanovení článku 2 písm. b) a c), která obsahují definici soudního smíru a veřejné listiny.

K těmto ustanovením se vztahuje pouze jediné rozhodnutí Soudního dvora (*C-260/97 Unibank A/S vs. Flemming G. Christensen*) zabývající se výkladem pojmu veřejná listina. Rozhodnutí se týkalo výkladu článku 50 Bruselské

---

⁴¹² K pojmu veřejné listiny a zacházení s veřejnou listinou v mezinárodním prostředí viz CHLEBCOVÁ, Radka. Veřejná listina a její použití v mezinárodním a evropském právu. Část I - III. *Právní fórum*, 2007, č. 1 - 3; FITCHEN, Jonathan. Authentic Instruments and European Private International Law in Civil and Commercial Matters: Is Now the Time to Break New Ground. *Journal of Private International Law*, 2011, roč. 7, č. 1, s. 33 - 100.

⁴¹³ Podrobně viz například VÉKÁŠ, Lajos. Chapter IV. Authentic Instruments and Court Settlements. In MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter. *Brussels I Regulation*. Second Edition. Munich: Sellier European Law Publishers, 2012, s. 797 - 806; ROZEHNALOVÁ, Naděžda; VALDHANS, Jiří; DRLIČKOVÁ, Klára; KYSELOVSKÁ, Tereza. *Mezinárodní právo soukromé Evropské unie: (Nařízení Řím I, Nařízení Řím II, Nařízení Brusel I)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 359 - 362.

úmluvy, jehož text korespondoval článku 57 Nařízení Brusel I, resp. článku 58 Nařízení Brusel Ibis. Závěry tohoto rozhodnutí byly použity právě pro zpřesňující definici pojmu veřejná listina, která je nyní obsažena v článku 2 pís. c) Nařízení Brusel Ibis.

V.2 Pojem veřejná listina

*C-260/97 Unibank A/S vs. Flemming G. Christensen*⁴¹⁴

Právní věta: „Uznání dluhu vykonatelné podle práva státu původu, jehož pravost nebyla založena orgánem veřejné moci či jiným orgánem k tomu zmocněným, není veřejnou listinou pro účely článku 50 Úmluvy z 27. září 1968 (...).“⁴¹⁵

Faktický stav: Předběžné otázky položené v tomto případě vyvstaly v řízení o prohlášení vykonatelnosti tří listin označených jako uznání dluhu mezi Unibank A/S a panem Christensenem. Mezi lety 1990 a 1992 pan Christensen podepsal ve prospěch Unibank (založené podle dánského práva v Aarhusu) tři uznání dluhu ve výši 270 000, 422 000 a 138 000 dánských korun s úroky. Tyto dokumenty byly napsané strojově a obsahovaly rovněž podpis třetí osoby, zjevně zaměstnance Unibank, který osvědčil dlužníkův podpis. Tyto dokumenty výslovně stanovily, že dle § 478 dánského Občanského soudního řádu mohou být použity jako titul pro exekuci. V době sepsání těchto dokumentů bydlel dlužník v Dánsku. Následně se přestěhoval do Německa, kde mu byla uznání předložena k zaplacení. Na návrh Unibank *Landgericht* v Darmstadtu, v jehož obvodu měl dlužník bydliště, prohlásil tyto dokumenty za vykonatelné. Pan Christensen se proti rozhodnutí odvolal k *Oberlandesgericht* ve Frankfurtu nad Mohanem. Během odvolacího řízení pan Christensen uvedl, že opustil Německo, ale nevedl novou adresu. Odvolací soud rozhodl, že Unibank dále nemůže mít zájem na pokračování v řízení, protože uznání dluhu nelze v Německu vykonat a vyhověl odvolání. Unibank se odvolala k *Bundesgerichtshof*, který přerušil řízení a vznesl předběžné otázky.⁴¹⁶

⁴¹⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. 6. 1999. Unibank A/S vs. Flemming G. Christensen. Věc C-260/97.

⁴¹⁵ Tamtéž.

⁴¹⁶ Tamtéž, body 9 - 11.

„Je uznání dluhu podepsané dlužníkem bez účasti orgánu veřejné moci (...) veřejnou listinou ve smyslu článku 50 Bruselské úmluvy, pokud toto uznání výslovně uvádí, že může sloužit jako podklad pro výkon a může sloužit jako podklad pro výkon podle práva státu, kde bylo sepsáno, ačkoli za podmínky, že soud může odmítnout žádost o výkon, pokud jsou zde pochybnosti, zda má vykonávací řízení pokračovat?“⁴¹⁷ Soud rovněž položil otázku týkající se výkladu článku 32 Bruselské úmluvy.⁴¹⁸ Tato však v důsledku negativní odpovědi na první otázku nebyla zodpovězena.

Odůvodnění: Soudní dvůr opřel svůj závěr o několik argumentů. Hlavním argumentem je účel článku 50 Bruselské úmluvy. Toto ustanovení zachází, pokud jde o jejich vykonatelnost, s veřejnými listinami vypracovanými a vykonatelnými v jednom členském státě stejně jako s rozhodnutími ve smyslu článku 25 Bruselské úmluvy.⁴¹⁹ Ustanovení o prohlášení vykonatelnosti jsou použitelná i na veřejné listiny. Smyslem těchto ustanovení je dosáhnout základního cíle úmluvy - usnadnit v maximální možné míře volný pohyb rozhodnutí poskytnutím jednoduché a rychlé procedury.⁴²⁰

Protože listiny pokryté článkem 50 jsou vykonávány za stejných podmínek jako rozhodnutí, veřejná povaha těchto listin musí být dána mimo vši pochybnost tak, aby se soud ve státě výkonu mohl na jejich veřejnost spolehnout. Protože listiny vyhotovené soukromými osobami nejsou bez dalšího veřejné, účast orgánu veřejné moci nebo jiného orgánu pověřeného pro tento účel státem původu je nutná k tomu, aby byl listině přiznán veřejný charakter.⁴²¹

Soudní dvůr svůj výklad podpořil Jenard-Möllerovou zprávou k Luganské úmluvě z roku 1988. Tato zpráva uvádí, že zástupci států ESVO žádali, aby podmínky, které musí veřejná listina splňovat, byly specifikovány. Zpráva zmiňuje tři podmínky: veřejnost listiny musí být dána orgánem veřejné moci; veřejnost se vztahuje na obsah i podpis; listina je vykonatelná ve státě původu. Účast orgánu veřejné moci je tedy zásadní pro to, aby listina byla veřejná pro účely článku 50 Luganské úmluvy.⁴²²

⁴¹⁷ Tamtéž, bod 12.

⁴¹⁸ Článek 39 Nařízení Brusel I; toto ustanovení není v Nařízení Brusel Ibis.

⁴¹⁹ Článek 32 Nařízení Brusel I; článek 2 písm. a) Nařízení Brusel Ibis.

⁴²⁰ C-260/97 Unibank A/S vs. Flemming G. Christensen, bod 14.

⁴²¹ Tamtéž, bod 15.

⁴²² Tamtéž, body 16 - 20.

Vlastní hodnocení autorky: Z tohoto rozhodnutí je zřejmé, že veřejnou listinou pro účely Nařízení Brusel Ibis mohou být pouze listiny, na jejichž vydání se podílí orgán veřejné moci.

V.3 Závěr

Jak již bylo uvedeno výše, Nařízení Brusel Ibis nově obsahuje vymezení pojmu veřejná listina v článku 2 písm. c). Veřejnou listinou se rozumí písemnost, která byla formálně vyhotovena nebo registrována jako veřejná listina v členském státě původu a jejíž pravost se vztahuje na podpis i obsah listiny a je ověřena orgánem veřejné moci nebo jiným orgánem k tomu zmocněným. Toto vymezení odráží zpřesnění vymezení pojmu veřejná listina, které přineslo právě rozhodnutí *C-260/97 Unibank A/S vs. Flemming G. Christensen*. Česká verze nyní na místo spojení „veřejná listina vypracovaná“, které bylo použito v článku 57 Nařízení Brusel I, používá spojení „písemnost, která byla formálně vyhotovena nebo registrována jako veřejná listina.“ Toto spojení, které více vypovídá o nutnosti existence formálního procesu vzniku veřejné listiny, vychází z anglické verze nařízení, kde existovalo již v textu Nařízení Brusel I. Výslovně je nyní uvedeno, že pravost listiny se vztahuje na její podpis a obsah a listina musí být sepsána orgánem veřejné moci nebo jiným orgánem k tomu zmocněným. Použité české spojení „ověřena orgánem veřejné moci“ není příliš vhodné, protože může evokovat nutnost ještě nějakého dalšího potvrzení veřejné listiny, čemuž tak není.⁴²³

V.4 Seznam zdrojů

Monografie

ROZEHNALOVÁ, Naděžda; VALDHANS, Jiří; DRLIČKOVÁ, Klára; KYSELOVSKÁ, Tereza. *Mezinárodní právo soukromé Evropské unie: (Nařízení Řím I, Nařízení Řím II, Nařízení Brusel I)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 448 s. ISBN 9788074780165.

⁴²³ ROZEHNALOVÁ, Naděžda; VALDHANS, Jiří; DRLIČKOVÁ, Klára; KYSELOVSKÁ, Tereza. *Mezinárodní právo soukromé Evropské unie: (Nařízení Řím I, Nařízení Řím II, Nařízení Brusel I)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 360.

Kapitoly z monografie, články (i z elektronických databází), příspěvky

FITCHEN, Jonathan. Authentic Instruments and European Private International Law in Civil and Commercial Matters: Is Now the Time to Break New Ground. *Journal of Private International Law*, 2011, roč. 7, č. 1, s. 33 - 100.

CHLEBCOVÁ, Radka. Veřejná listina a její použití v mezinárodním a evropském právu. Část I - III. *Právní fórum*, 2007, č. 1 - 3

VÉKÁS, Lajos. Chapter IV. Authentic Instruments and Court Settlements. In MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter. *Brussels I Regulation. 2nd Revised Edition*. Munich: Sellier European Law Publishers, 2012. s. 797 - 806. ISBN 9783866531420.

Judikatura

Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. 6. 1999. Unibank A/S vs. Flemming G. Christensen. Věc C-260/97.

Právní předpisy

Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (konsolidované znění). In *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:02001R0044-20130709&qid=1415785458977&from=CS>.

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepracované znění). In *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R1215&rid=1>.

Úmluva ze dne 27. 9. 1968 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. In *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:41998A0126&from=CS>.